

Zelkova serrata

Japanse schijniep, Japanse zelkova

Zelkova serrata (Japanse schijniep, Japanse zelkova) komt oorspronkelijk voor in China, Korea en Japan en groeit daar in ravijnen, laaggelegen stroomdalen en op beschaduwde heuvelhellingen. In de bossen van Japan komt de tot dertig meter hoge, sterke groeier samen met onder andere *Acer japonicum*, *Cornus controversa* en *Juglans ailantifolia* voor. De Duitse botanicus, arts en wetenschapper Philipp Franz von Siebold bracht in 1830 twee zelkova's naar de Hortus Botanicus van de Nederlandse universiteit Leiden, waar ze tot op de dag van vandaag staan. Vanuit de Hortus begon de zelkova aan een opmars door Europa. In cultuur wordt *Zelkova serrata* tussen de tien en twaalf meter hoog, met een korte stam en een brede, vaasvormige kroon.

Het ruwe, eironde blad van *Zelkova serrata* loopt bruinviolet en behaard uit, verkleurend naar donkergroen met een lichtgroene onderzijde in de zomer. De herfstverkleuring van de Japanse zelkova verschilt per boom en is prachtig geschakeerd goudgeel en oranje-rood. De boom bloeit in april met kleine, groene bloemetjes. De weinige nootvruchtjes die van september tot november verschijnen zijn bruin en onopvallend. *Zelkova serrata* heeft een lichtgrijze, gladde bast die op hogere leeftijd afbladdert en een oranje onderschors onthult. De kale, bruinviolette takken en fijne twijgen zorgen voor een gracieus wintersilhouet.

De sterke Japanse schijniep is als hoogstam of meerstammige solitair breed toepasbaar en voor uiteenlopende groeiplaatsen geschikt. Van daktuinen tot pleinen en van industriegebieden tot parken: de sierlijke boom gedijt er goed. Door de lage takaanzet is de soort minder geschikt voor aanplant in straten. De Japanse zelkova groeit optimaal op een warme, zonnige tot halfbeschaduwde standplaats op bij voorkeur leemhoudende en voedselrijke grond, hoewel de boom ook prima op armere en drogere bodems kan staan. Door de diepe, laterale wortels verankert de soort erg goed en is hij zeer windbestendig. *Zelkova serrata* wordt vanwege de uiterlijke gelijkenis en goede weerstand tegen ziektes en plagen vaak gebruikt als iepvervanger.

SEIZOENSKLEUREN

BEPLANTINGSTYPES

Boomtypen: hoogstam bomen, meerstammige bomen, klimbomen, schaduw bomen, karakteristieke bomen, solitair heesters | **Vormbomen met stam:** vaas, meerstammig parasol

TOEPASSING

Locatie: laan, plein, park, groenstrook, bakken/containers, daktuin, grote tuin, begraafplaats, verkeer, industrie | **Verharding:** geen, open, dicht | **Beplantingsconcepten:** prairiebeplanting

EIGENSCHAPPEN

Kroonvorm: breed vaas | **Kroonstructuur:** halfopen | **Hoogte:** 10 - 12 m | **Breedte:** 10 - 12 m | **Winterhardheidszone:** 6A - 9B

STANDPLAATS

Wind: verdraagt wind | **Grondsoort:** löss, zavel, lichte klei, zand, lemige grond | **Voedselrijkdom:** matig voedselrijk, voedselrijk | **Bodemvochtigheid:** droog, vochtig | **Lichtbehoefte:** zon, halfschaduw | **pH-waarde:** zuur, neutraal | **Extreme condities:** verdraagt strooizout, verdraagt droogte, verdraagt luchtverontreiniging, verdraagt hitte

PLANTKENMERKEN

Bloem: onopvallend, klein | **Bloemkleur:** groen | **Bloeitijd:** april - april | **Bladkleur:** violet uitlopend, donkergroen, onderzijde lichtgroen | **Blad:** bladverliezend, eirond, ruw, getand | **Herfstkleur:** goudgeel, oranje-rood, bronsrood | **Vrucht:** onopvallend, klein, noot | **Vrucht kleur:** bruin | **Bastkleur:** oranje, bruin, grijs | **Bast:** afbladderend, glad, later ruw | **Twijgenkleur:** bruin, bruinviolet | **Twijgen:** kaal, zigzaggend, fijn vertakt | **Wortelstelsel:** diepgaand, uitgebreid, penwortel